

REDAKČNÍ POLITIKA ANEB JAK ZACHÁZET S ODLIŠNÝMI NÁZORY

DAVID STORCH

Prof. DAVID STORCH, Ph. D.
Ředitel Centra pro teoretická studia,
společného pracoviště Univerzity
Karlovy a AV ČR, a zároveň člen
katedry ekologie Přírodovědecké
fakulty UK. Člen redakční rady
časopisu FOP.

Časopis Fórum ochrany přírody už svým názvem implikuje, že nechává zaznít různým názorům na naší ochranu přírody, včetně těch kontroverzních. To byl případ článku Oldřicha Čížka „O hnědáskovi osikovém a monitoringu“ (1/2017). Na tento článek zareagoval zaměstnanec AOPK ČR Antonín Krása rozhořčeným emailem, který kromě členů redakční rady FOP rozeslal zaměstnancům AOPK a dalším kolegům. Tento email obsahoval řadu invektiv, včetně toho, že „se časopis FOP vydal cestou bulváru ve stylu Aha!, Blesku a podobně“. Redakce dala Antonínu Krásovi možnost napsat reakci ve formě standardního článku, on slíbil, že článek pošle, což ale nakonec (na základě výsledku debaty na AOPK ČR) neudělal a reakci napsal pod Čížkův článek do diskuze. Což je v pořádku, přesto považujeme za důležité vyjasnit, jaká je redakční politika FOP.

Fórum ochrany přírody je otevřené všem názorům, zaslané rukopisy ovšem procházejí recenzním řízením. To zaručuje vychytání zjevných do očí bijících nesmyslů, ale samozřejmě nezaručuje „správnost“ prezentovaných názorů – kdybychom jasně věděli, které názory jsou správné, nepotřebovali bychom žádné fórum. Vyváženosti diskuse nelze dosáhnout jinak, než ote-

vřeností a umožněním na sebe vzájemně reagovat. Čížkův článek recenzním řízením prošel a to, že obsahuje tvrzení, která jsou pro někoho nestravitelná, se zkrátka může stát. Možná by byl osud Čížkova článku jiný, kdyby jej recenzoval někdo, kdo by poukázal na jeho reálnou argumentační nepřesvědčivost (vskutku, článek nedokládal, že bez jím prosazovaného monitoringu metodou „capture-recapture“ je záchranný program nefunkční). Ale o to nejde. Recenzenti se často neshodnou, i v redakční radě panují různé názory a takovou situaci nelze řešit jinak, než jak to dělají všechny odborné časopisy: někteří vybraní (nebo i částečně náhodně zvolení) lidé nakonec nějak rozhodnou a potrefeným kolegům je dána možnost reagovat. Žádný vyšší arbitr není a nemá být.

Za tohoto stavu nepovažujeme za vhodné vzájemné osočování, co mělo či nemělo být publikováno. Publikováno je to, na čem se aspoň část recenzentů respektive členů redakční rady shodne. Může se stát, že to leckomu bude proti srsti, může se dokonce i ukázat, že příslušná tvrzení nebyla pravdivá. Ale to vše se ukáže právě až díky vzájemné diskusi. A proto tu FOP je.